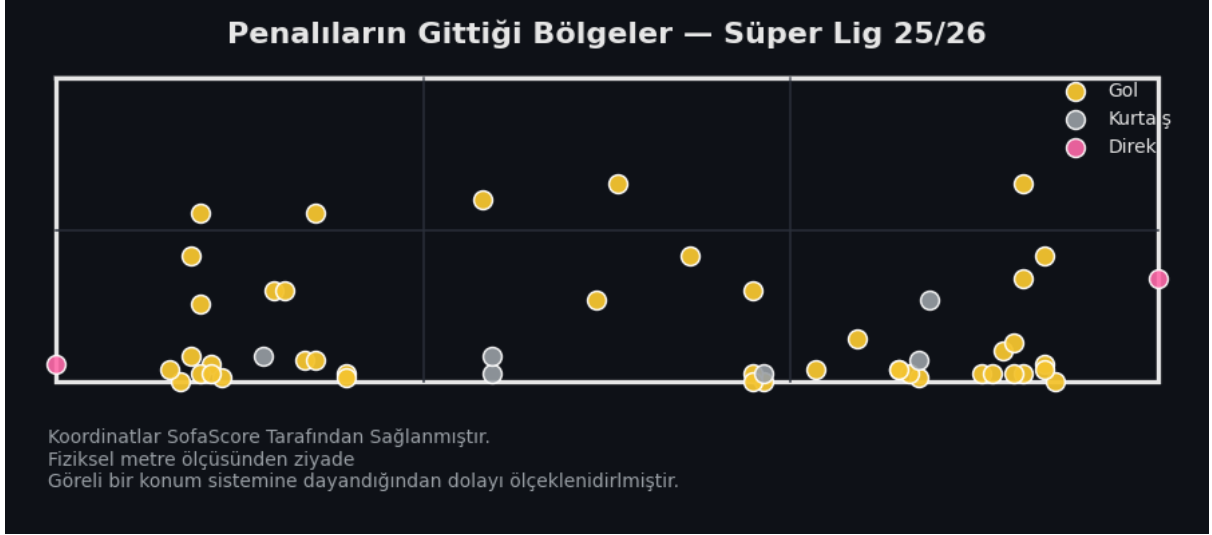

Süper Lig 23.Hafta 2025/26 Sezonu

Detaylı Penaltı Analizi

Bugünkü analizimde, SofaScore üzerindeki detaylı şut verilerine yaptığım penaltı filtrelemesi ile Python ve çeşitli veri analizi kütüphaneleri aracılığıyla ulaşıp bu verileri işleyerek farklı istatistiksel sonuçlar elde ettim ve görselleştirdim.

Bu raporda elde edilen tüm analizleri adım adım inceleyerek Süper Lig’de kullanılan penaltıların eğilimlerini ve sonuçlarını değerlendireceğiz.

Bütün yazılar ve görseller tarafımcı üretilmiş olup yorumlanmıştır.

Yazıda işlenecek bazı konulara ise şunlardır.

- Süper Lig’de penaltı istatistikleri
- Penaltı için xG ve xGOT değerleri
- En çok penaltı kullanan yaptırıcı takımlar
- Penaltıdan en çok gol atanlar ve kurtarılar
- Penaltı olmasının çeşitli metriklerle ilişkisi

Penaltı İstatistikleri

23.Hafta itibariyle Süper Lig’de toplam 54 penaltı kullanıldı. Avrupa’nın diğer büyük liglerine bakacak olursak düşük bir sayı denilebilir çünkü

La Liga’da 98 penaltı

Seria A’da 83

Bundesliga’da 79

Premier Legaue’de 73 penaltı kullanıldı.

Süper Lig’e geri dönecek olursak atılan 54 penaltının:

-43 Tanesi gol

-6 Tanesini kaleci kurtardı

-3 Tanesi direk dışarı atıldı

-2 Tanesi de sağ ve sol olmak üzere direğe nişanlandı

Ve buradan da görüyoruz ki %79 olasılıkla penaltılardan gol bulundu.

Bu %79 değeri ‘xG’ ve ‘xGOT’ değerlerini bildikten sonra daha anlamlı gelecektir.

XG – xGOT Ve Bunların Farkı Arasındaki İlişki

XG bir şutun çekildiği anda gol olma ihtimalidir.

Penaltılarda, mesafe sabit, açı aynı ve durum aynı bu yüzden her penaltı değeri için tipik bir xG değeri 0.78'dir

Bu da demek oluyor ki penaltı vurulacağı anda %78 gol beklentisi vardır

Ve bizim bulduğumuz penaltı istatistiği de bunu destekler niteliktedir.

Takımımızda olsa gözümüz kapalı topu teslim edeceğimiz Messi'nin penaltıyı gole çevirme istatistiği bile %77'dir.

xGOT ise farklı bir metriği ölçer. xGOT, şut kaleye gittikten sonra topun kalede nereye gittiğine göre gol olma olasılığını ölçer.

Hesaba katılan değerler: Topun köşeye gidip gitmemesi, yükseklik, kaleciden uzaklığı, kurtarılma zorluğu gibi çeşitli parametreler.

Bu bilgilerden bir özet yapacak olursak;

xG: Pozisyon Kalitesi.

xGOT: Vuruş Kalitesi.

Penaltılarda tipik bir xG değeri için 0.78 dedik. Neden xG değişmiyor ama xGOT değerleri farklı şimdi anlaması daha kolay.

Çünkü herkes aynı noktadan, aynı açıdan, aynı durumda vuruyor, ama herkesin vuruş kalitesi farklı bu yüzden xGOT farklı.

xGOT - xG arasındaki fark bize ne söyler?

xGOT > xG ise:

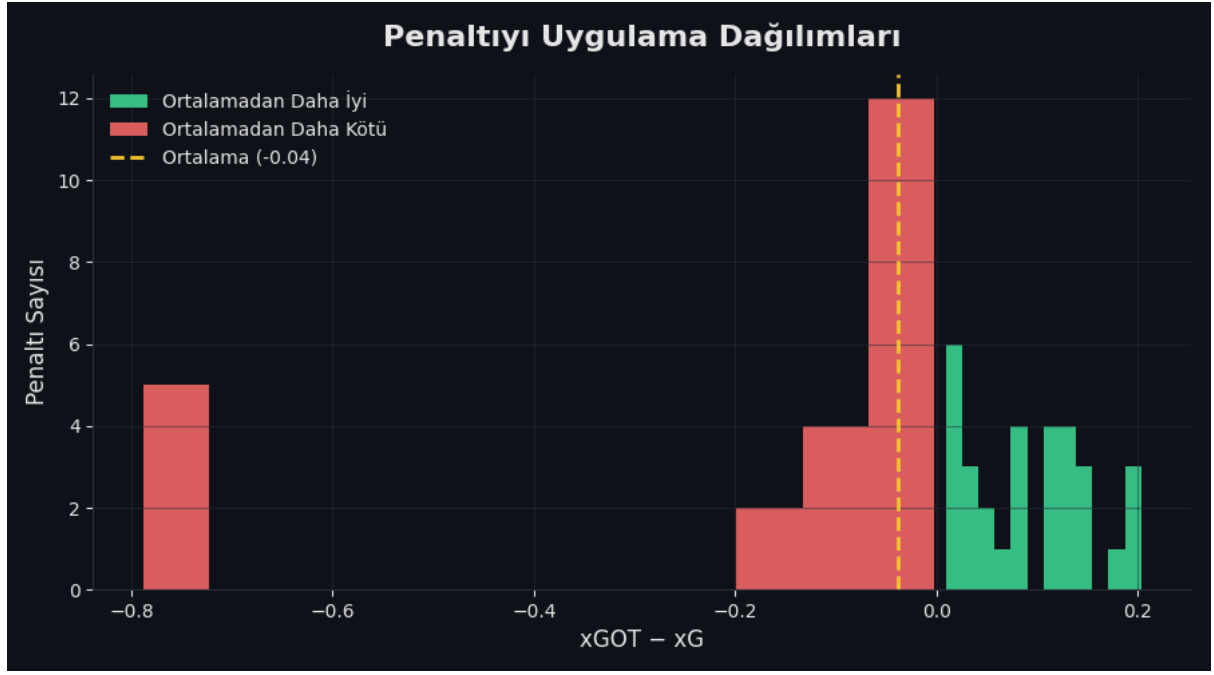
Oyuncu topa iyi vurmuştur.

Kaleci için zor top.

xGOT < xG ise:

Şutun gittiği yer kötü

Kurtarılabılır, kalitesiz şut

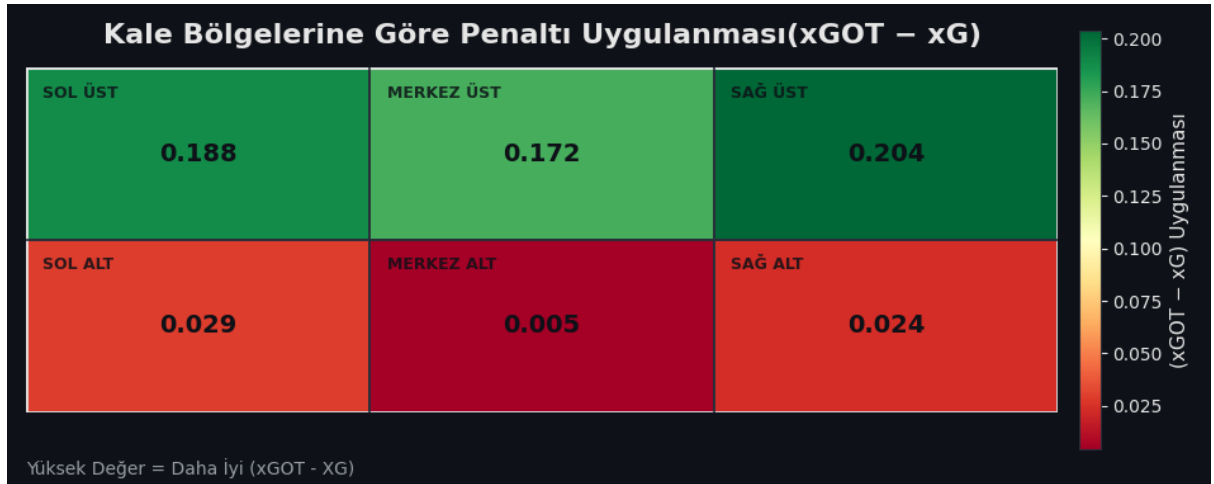
Oyuncuların ortalama xGOT – xG farkının değerleri, görüldüğü gibi çoğunlukla ortalama, farkın az olduğu vuruşlar yapılmış

Çekilen 54 penaltı için:

31 tanesi $xGOT > xG$ değerine sahip ve bunlardan 30 tanesi gol oldu %96 gol olma istatistiği

23 tanesi ise $xGOT < xG$ değerine sahip ve bunlardan 13 tanesi gol oldu %56 gol olma istatistiği var

Penaltıda ‘iyi yere’ vurulan şutun kurtarılması gerçekten çok zordur.

Süper Lig'deki Penaltılarda Kaleyi bulan 49 şut için hedef bölgelerine göre yüksek gol şansına sahip yerler

En Çok Penaltı Kullanan Takımlar

Süper Lig’de 23.Haftaya kadar bir takım hariç her takım en az bir kere penaltı kullandı. Bu takım Antalyaspor, şu ana kadar hiç Süper Lig’de penaltı için topun başına geçemedi.

En Çok Penaltı Atan Takımları Yüksekten Sıralayacak Olursak;

1-Trabzonspor: 8 kere kullandı 7’si başarılı

Onachu: 6(5), Muçi: 2(2)

2-Fenerbahçe: 6 kere kullandı 4’ü başarılı

Talisca: 6(4)

3-Beşiktaş: 5 kere kullandı 3’ü başarılı

Abraham: 2(1), Cengiz Ü: 2(1), Orkun: 1(1)

4-Gaziantep Fk: 5 kere kullandı 3’ü başarılı

Maxim: 3(3), Sorescu: 1(0), Bayo: 1(0)

5-Galatasaray: 4 kere kullandı 4’ü başarılı

Barış Alper: 2(2), Osimhen: 1(1), İcardi:1(1)

6-Başakşehir: 4 kere kullandı 4’ü başarılı

Şahmuradov: 2(2), Selke: 2(2)

En Golcü Penaltıcılar ve Gol Krallığı

En golcü 3 penaltıcı; Onachu(5), Talisca(4) ve Maxim(3) diyebiliriz.

Özellikle Onachu ve Talisca Gol krallığı için önemli bir aday peki bu penaltıları atmasalardı güncel penaltısız gol krallığı tablosu ne olurdu?

Güncel Gol Krallığı	Penaltısız Gol Krallığı
1-Onachu 18	1-Şahmuradov 14
2-Şahmuradov 16	2-Onachu 13
3-Talisca 13	3-İcardi 12
4-İcardi 13	4-Asensio 11
5-Asensio 11	5-Bayo 10

En Çok Penaltı Yaptıran Takımlar

Tekrar bu istatistikte hiç bulunmayan iki takımımız ile başlayacağım, Fenerbahçe ve Galatasaray 23.hafta itibariyle şu ana kadar hiç penaltı yaptırmadı. Listede ise başı çeken takımlar sırasıyla;

- 1- Kayserispor 6 kez yaptırdı 6 Gol yedi
 - 2- Gaziantep Fk 5 kez yaptırdı 4 gol yedi 1 kez direğe takıldı
 - 3- Antalyaspor 5 kez yaptırdı 3 gol yedi 1 kaleci kurtardı 1'i dışarı
 - 4- Eyüpspor 5 kez yaptırdı 5 gol yedi
 - 5- Karagümrük 4 kez yaptırdı 3 gol yedi 1 kaleci kurtardı
 - 6- Gençlerbirliği 4 kez yaptırdı 4 gol yedi
 - 7- Alanyaspor 4 kez yaptırdı 3 gol yedi 1 kaleci kurtardı
 - 8- Rize 4 kez yaptırdı 2 gol yedi 1 direk nişanlandı 1 kaleci kurtardı
- Ve Liste böyle devam ediyor...

Kaleci Kurtarırları Ve En Çok Gol Yiyen Kaleciler

Yapılan 6 Kurtarırlanın 6'sı da farklı kalecilerden geldi, řu ana kadar düzenli kurtarırlarıyla öne çıkan bir kaleci yok, isimler ise;

Mateusz Lis - Fenerbahçe'den Talisca'nın penaltısı

Ertuğrul Taşkıran - Fenerbahçe'den Talisca'nın penaltısı

Julian Cuesta – Antalyaspor'dan Onachu'nun penaltısı

Andreas Gianniotis - Beşiktaş'tan Abraham'ın penaltısı

Ivo Grbic - Beşiktaş'tan Cengiz Ünder'in penaltısı

Yahia Fofana - Gençlerbirlięin'den Onyekuru'nun penaltısı

En çok gol yiyen kalecilerde ise durum şöyle

Bilal Beyazıt (5), Marcos Felipe(4), Mustafa Burak Bozan (3),

Ivo Grbic(3), Bahadır Güngördü(3), Julian Cuesta(3) ...

Birden Fazla Penaltı Olan Maçlar

Süper Lig'i diğer büyük liglerle kıyasladığımızda düşük penaltı sayısı olduğunu görmüştük ve bu yüzden çok maçta birden fazla penaltı kullanıldığına şahit olmadık.

Sadece 5 maç için birden fazla kez penaltı kullanıldı bunlar,

Galatasaray-Kayserispor maçında 2 kez Galatasaray kullandı.

Gaziantep-Galatasaray maçında 2 kez Galatasaray kullandı.

Antalyaspor-Trabzonspor maçında 2 kez Trabzonspor kullandı.

Başakşehir-Trabzonspor maçında 1 Başakşehir 1 Trabzonspor kullandı.

Karagümrük-Gaziantep maçında 1 Karagümrük 1 Gaziantep kullandı.

Penaltılar Ve Ev Sahibi – Deplasman İlişkisi

Şimdi ise Ev sahibi ve Deplasman takımları için penaltı durumu nasıl değişmiş inceleyelim, Ev sahibi olan takım, taraftarı, baskısı ile daha çok etki etmiş mi? Deplasman da penaltı kazanılması gerçekten daha mı zor baskı altında kaçırma oranları daha mı yüksek?

Ev Sahipleri

33 kez penaltı kullanmış

27 Gol atmış

3 kez dışarı atmış

2 kez direğe nişanlamış

1 kez kaleci kurtarmış

Deplasman Takımları

21 kez penaltı kullanmış

16 gol atmış

5 kez ise kaleci kurtarmış

Buradan kesinlikle şunu söyleyebiliriz ki kaleciler kendi evlerinde oynarken penaltı kurtarma konusunda çok daha başarılı

Penaltılarda Solaklar ve Sağ Ayakların Karşılaştırılması

Sağ ayaklı oyuncu sayısının çokluğu ağır basmakta, 27 farklı oyuncu sağ ayağıyla kullanırken sadece 5 oyuncu sol ayakla kullandı. Bu 5 solak

Anderson Talisca, Cengiz Ünder, Emre Akbaba, Haris Hajradinovic, Laszlo Benes

54 penaltıdan,

Sağ ayaklar için 43 penaltıdan 36 tanesi gol olmuş %83 gole çevirme,

Sol ayaklar için ise 11 penaltıdan 7 tanesi gol olmuş %63 gole çevirme.

Hangi Köşeler Tercih Edilmiş?

Bölgelere Göre Kaleci Kurtarışları (Süper Lig 25/26 - 23. Hafta'ya Kadar)		
2	2	1
15 (Kaleci Kurtarıışı: 1)	6 (Kaleci Kurtarıışı: 3)	17 (Kaleci Kurtarıışı: 2)

Sayılar o bölgede kaç gol olduğunu söyler. Eğer kaleci kurtarıışı varsa belirtildi.

Golleri ve kaleci kurtarıışlarını inceleyecek olursak oyuncuların sağ ve sol alta çektikleri şut sayıları çok daha fazla. Az oyuncu üst ağlara denemiş, deneyenler başarılı olmuş, ancak dışarı atılan toplardan biri direkt kaleyi bulmadan havalandı. Direkt dışarı atıp kaçırma ihtimali yüksek ancak ödülü çok daha fazla olmasına rağmen çok tercih edilmemiş.

Aynı Bölgeye Vuran Oyuncular Var Mı?

Kalecilerin penaltı öncesinde bir su şişesinden yazılan penaltı notlarını okuduğunu biliyoruz, bunların çalışması teknik ekipçe yapılıyor. Peki biz kullanılan penaltılar için bir örüntü bulabilir miyiz?

Bunun için birden fazla kez penaltı atan oyuncuları incelememiz gerekecek, 13 oyuncudan sadece 3 tanesi aynı bölgeyi tercih etmiş.

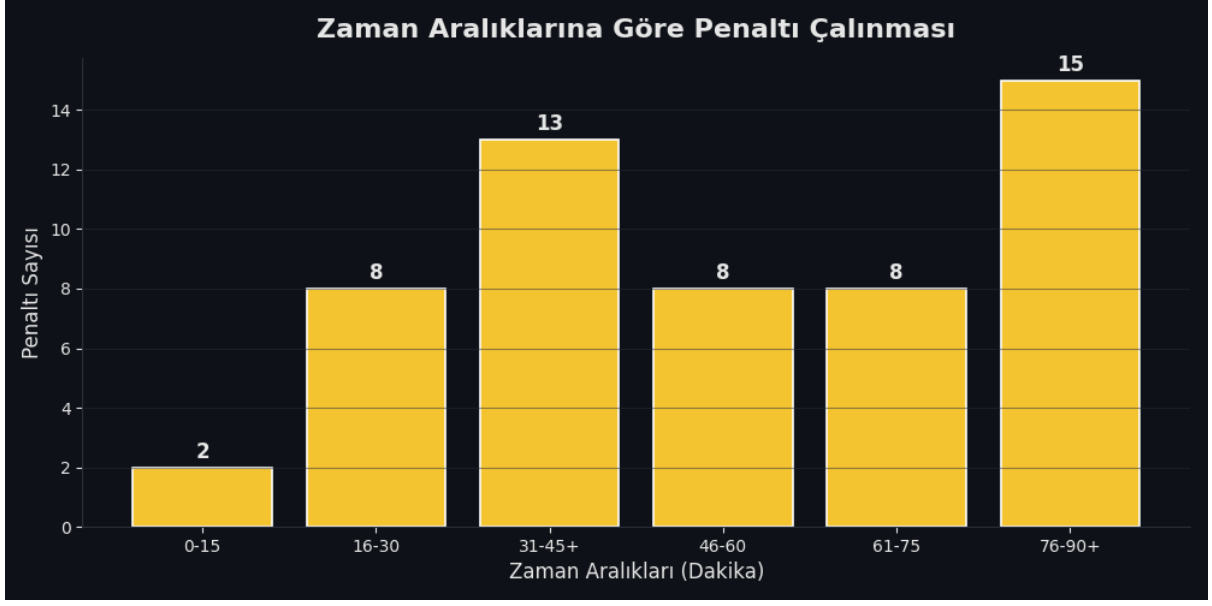
Barış Alper Yılmaz - Sağ alt 2 kere

Cengiz ünder - Sol alt 2 kere

Şahmuradov - Sağ alt 2 kere

Diğer oyuncular için farklılıklar söz konusu.

Penaltılar Hangi Zaman Aralıklarında Daha Çok Oldu?

Grafikten de anlayacağımız üzere yarılarda sonlarına doğru artan baskı ile penaltı bulma sayıları da gözle görülür şekilde artmış. Özellikle maç sonlarında gördüğümüz gole ihtiyacı olan takımın kapanan takıma baskılarıyla ceza sahası içinde hatalar meydana gelmiş ve sadece 90+ için bile 9 penaltı olmuş. Orasını 76-90 ve 90-sonrası diye ayırsak bile olurmuş!

İlk yarının uzatmalarında ise 5 penaltı gerçekleşmiş ve bunların hepsi gol olarak sonuçlanmış.

Uzatmalarda verilen bu 9 penaltının da 6 tanesi gol olmuş, 2 tanesini kaleci kurtarmış biri de direğe vurulmuş.

Maçın Kaderini Etkileyen Son Dakika Penaltıları

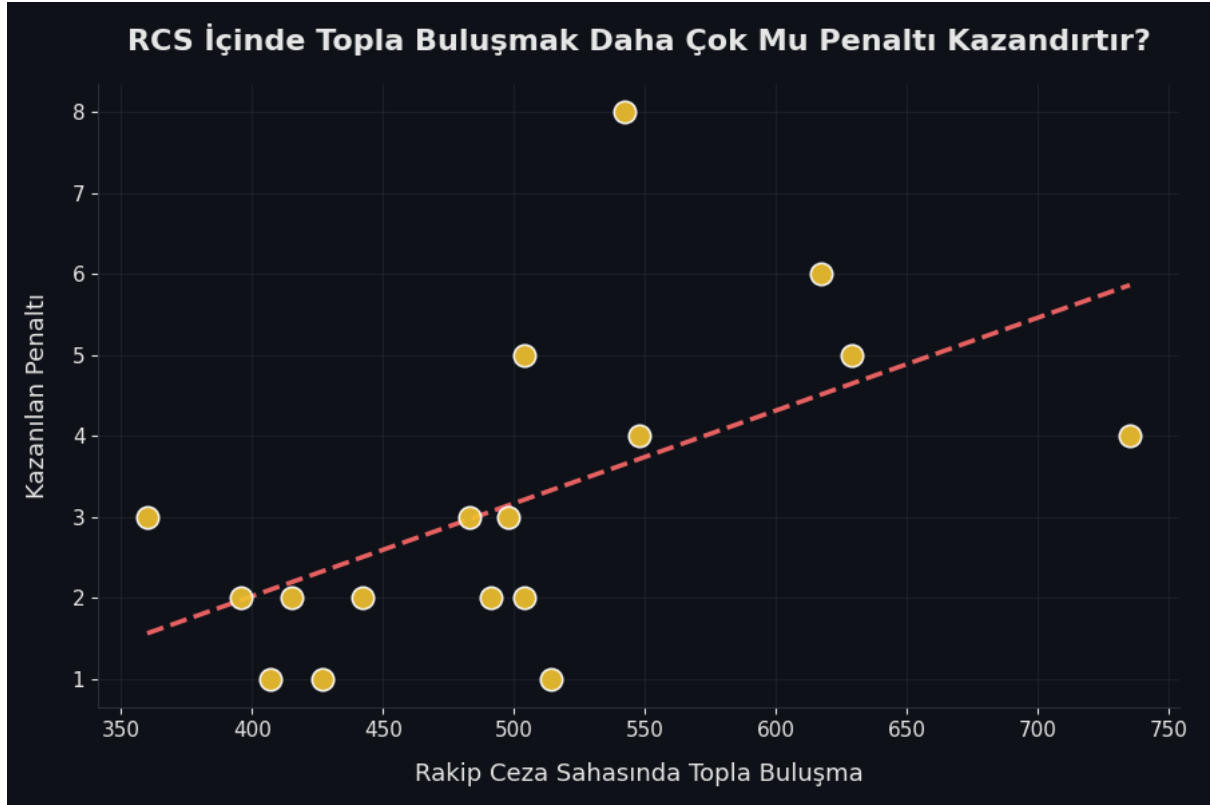
- Ligin ilk haftalarında Göztepe - Fenerbahçe maçında 90+5. dakikada Fenerbahçe lehine penaltı verildi. Skor 0-0 iken penaltı başına geçen Anderson Talisca, takımına 3 puan getirme fırsatını tepti ve maç 0-0 bitti
- Başakşehir - Kocaelispor maçında 90+1. Dakikada penaltıdan golü atan Şahmuradov Başakşehir'e 3 puanı getirdi
- Gaziantep - Gençlerbirliği maçında sadece 3 maçta görev alan Michal Nalepa 90+3.te penaltıyı yaptırıp ikinci sarıdan oyundan atılıp takımını yalnız bırakmıştır. Gaziantep'ten ise Maxim bu şansı değerlendirerek galibiyeti getirdi.
- Rizespor - Gençlerbirliği maçında 90+3'te Rizespor skoru 1-0 yaptı. İlerleyen dakikalarda VAR incelemesi sonrasında 90+6 da Gençlerbirliği 1-0 mağlup iken lehine penaltı verildi. Ancak topun başına geçen Onyekuru'nun şutunu Fofana çıkardı ve maçı 1-0 Rizespor kazandı.

Rakip Ceza Sahasında Topla Buluşma Ve Penaltı İlişkisi

23. Hafta itibariyle Ligimizde RCS içinde en çok topla buluşan takımların kaç kere buluştuğunu gösteren liste şu şekilde.

1-Galatasaray	721 kez
2-Beşiktaş	629 kez
3-Fenerbahçe	617 kez
4-Başakşehir.	548 kez
5-Trabzonspor	542 kez
6- Gaziantep Fk.	504 kez

Bu takımlar bize yabancı gelmemeli çünkü yazının başında en çok penaltı kazanan 6 takımı sıraladığımızda da çıkan liste buydu. Sırası farklıydı ancak doğru bir orantısı var.

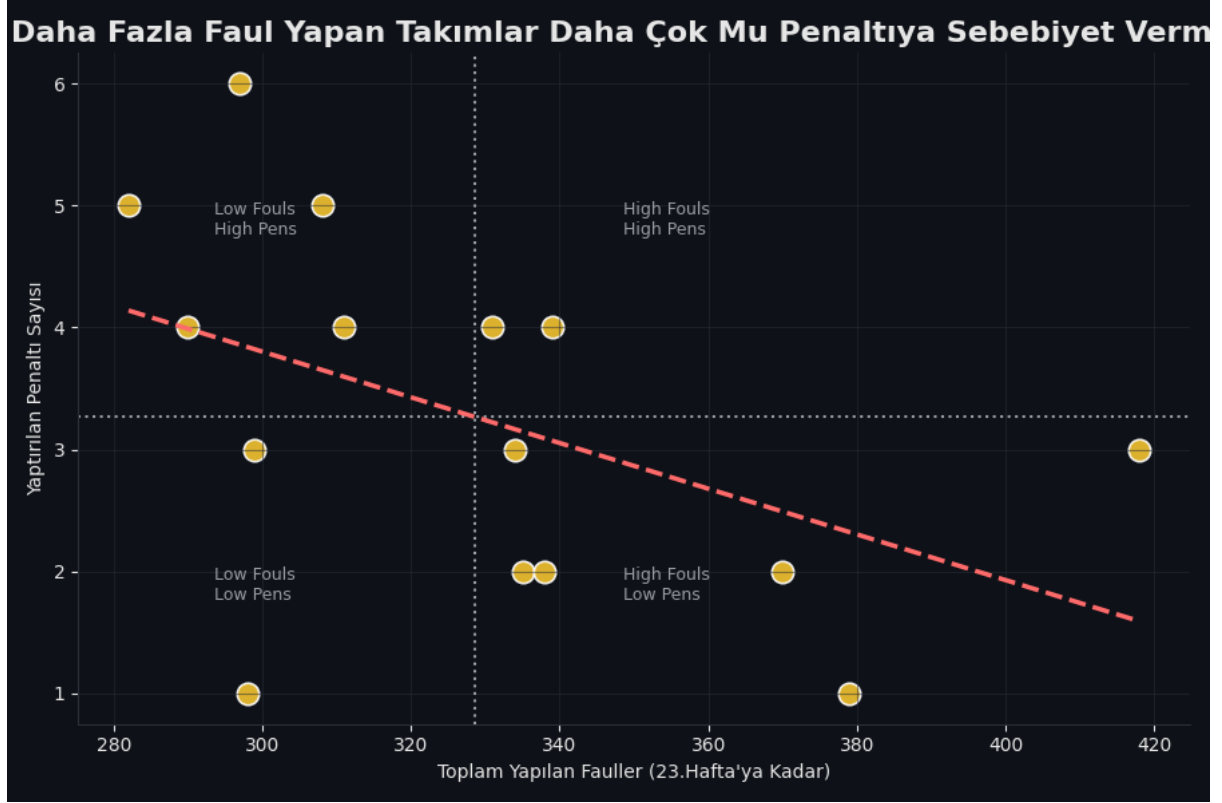
Verilen Grafikten anlaşılacağı üzere RCS topla buluşma sayıları arttıkça kazanılan penaltı sayısında bir artış olduğu kesindir. Özellikle bu topla buluşma sayıları belli bir ortalamanın üzerinde olan takımlarda fark çok belli olup çizginin üstünde kalmışlar, elbette bir iki istisnalar da yaşanmış.

Faul Sayıları Ve Penaltı Arasındaki İlişki

Sezon başından beri yaptığı fazla faullerle bilinen takımlara agresif, maçı durduran, atakları kesen sert takımlar diyebiliriz. Peki bu sertliğı ceza sahasında da yapmışlar mı? Yapılan fauller bilinçli miymiş? Yoksa gerçekten sert oyunlarına ceza sahası içinde de devam ettirip penaltıya sebebiyet vermişler mi?

Öncelikle Süper Lig'de en çok faul yapan takımlara bakarsak

1-Göztepe.	418 Faul	4-Samsunspor	354 Faul
2-Kasımpaşa	379 Faul	5-Rizespor	339 Faul
3-Kocaelispor	370 Faul	6-Beşiktaş	335 Faul

Belki de grafikte çıkan sonuç sizi yanılttı, fazla faul yapan takımların daha fazla penaltı yaptırdığını düşünmek sonuçlara göre pek de gerçekçi değil, çünkü grafiği okuduğumuzda yapılan faul sayısının artmasıyla penaltı sayısının azalması gibi bir durumla karşı karşıyayız. Bu bir çalışılan oyun felsefesi olabilir elbette, oyuncularına ceza sahası dışında sertliği aşılayıp ataklar tehlikeli olmadan kesmek fakat ceza sahası içinde ise benimsenen bu felsefeden uzaklaşmak düşünüldüyse başarılı sonuçlar vermiş. Çünkü en çok faul yapan takımları saydığımızda bu takımlar en çok penaltı yaptıran takımlardan da değil.

Genellikle penaltılar toplam faul yapma sayıları düşük olan takımlardan gelmiş. Hatta bunu onların acemiliği ile bile bağdaştırabiliriz...